

75 ГОДИНА ПОБЕДЕ НАД ФАШИЗМОМ

Гардисти Војске Србије достојанствено су представили своју Отаџбину на паради победе 2020. године у Москви

У Москви је 24. јуна 2020. године одржана Војна парада поводом обележавања 75. годишњице победе над фашизмом у II светском рату. Учествовали су и припадници Војске Србије, а присуствовао је и председник Александар Вучић.

Небом над Кремљем летели су јуришни хеликоптери, бомбардери "тупољев 160"; "иљушин 78" који може да врши пуњење летелица у ваздуху; "сухоји", авион пете генерације Су-57; "мигови 31" који носе ракете "кинжал". Акрогрупе "Стрижи" и "Руских витезови". Приказана је арктичка верзија РС ПВО "панцир", обалски систем "бал", а затим и дуго очекивани руски ракетни систем ЈАРС, чије ракете могу да носе нуклеарне бојеве главе, а имају такве тактичко-техничке карактеристике да их је готово немогуће оборити.

Приказан је и нови "Торнадо-С", домета 120 километара, као и "Искандер". На Црвеном тргу је био и С-300, као и Тор-М2, Бук-М3, вишецевни бацач ракета "Тосочка". Оклопна и механизована средства предвођена тенком Т-34, класична и ракетна артиљеријска и друга модерна ратна техника.

Ешелон Војске Србије у парадном строју пролази испред свечане трибине на Црвеном тргу у Москви

136 ГОДИНА ОД РОЂЕЊА МИХАИЛА ПЕТРОВИЋА

Делегација Команде РВ и ПВО испред родне куће наредника pilota Михаила Петровића

Дан рођења првог српског pilota наредника Михаила Петровића село Влакча обележава као народну манифестацију где су сваке године, ево већ деценију и по, присутни и ваздухопловци Србије и припадници нашег РВ и ПВО.

Ове године, упркос мерама опреза услед опасности од корона вируса Ковид 19, у организацији Завичајног удружења „Михаило Петровић“ из Влакче, у сарадњи са УПВЛПС и Командом РВ и ПВО, скромно али достојанствено обележена је Михаиллова 136-та годишњица рођења.

Присуствовали су Томислава Ралевић, мајка власника куће; из Завичајног удружења: Александар Саша Јовановић, председник, Мића Борић, Драгољуб Драгче Швабић, Дејан Драгутиновић, Иван Борић, Слободан Ђорђевић и Раде Јовановић. Из Команде РВ и ПВО: пуковник Божидар Цимбаљевић, потпуковник Бранко Антонијевић, мајори Александар Ћирјаковић и Владимир Милосављевић. Из Удружења pilota „Тигрови“ Краљево: Владан Нешић и Томас Јаник. Испред УПВЛПС Златомир Грујић.

Учесници манифестације обележавања 136. годишњице од рођења наредника pilota Михаила Петровића

УРУЧЕНЕ ВОЈНЕ ЗАСТАВЕ 63. ПАДОБРАНСКОЈ БРИГАДИ И 72. БРИГАДИ ЗА СПЕЦИЈАЛНЕ ОПЕРАЦИЈЕ

Председник Републике и врховни командант Војске Србије Александар Вучић, министар одбране Александар Вулин, начелник ГШ Војске Србије генерал Милан Мојсиловић, министри у Влади Србије, представници МУП-а, верских заједница, локалне самоуправе, МО и ВС, и бројни гости присуствовали су 14. јуна 2020. године свечаности уручења војних застава поводом формирања 72. Бригаде за специјалне операције и 63. Падобранске бригаде у Спомен-комплексу "Други српски устанак" у Такову.

Председник Вучић заставу 72. Бригаде за специјалне операције уручио је команданту јединице бригадном генералу Мирославу Талијану, који је био ратни заменик команданта Батаљона за противтерористичка дејства "Соколови".

Заставу 63. Падобранске бригаде, председник Републике уручио је њеном команданту пуковнику Ненаду Зонићу, некадашњем члану ратне команде 63. Падобранске бригаде.

Обраћајући се присутнима председник Вучић је рекао да су 72. Бригада за специјалне операције и 63. Падобранска бригада две најелитније јединице наше армије, које су увек биле на бранику отаџбине и којима су се људи у Србији увек поносили.

- Увек сте примали први и најтежи удар. Увек сте били уз свој народ. И када нико други није желео да оде на одређена бојишта,

припадници 63. Падобранске и 72. специјалне бригаде увек су тамо ишли. Ви сте најхрабрији део нашег народа, ви сте најбољи део нас – рекао је председник Вучић.

- Заставе 72. специјалне бригаде и 63. Падобранске бригаде никада не смеју да падну непријатељу у руке. Ви сте ти који сте у тим заставама добили залог, обавезу, али и опомену за све нас, да док је тих застава, док су оне уздигнуте, дотле и ми и Србија постојимо – поручио је врховни командант Војске Србије.

- Хоћу да једну посебну поруку пренесем нашим ветеранима. Хвала вам што сте данас овде, са нама, што ћете увек и убудуће бити са нама, не само на манифестацијама, већ увек када је то отаџбини потребно. Хвала вам за све што сте до сада за отаџбину учинили.

Ми се вас не стидимо. Ми се вама поносимо – поручио је председник Вучић и додао да ове речи нисмо смели да изговоримо 20 година, али их изговара данас јер је јасно "да је Србија данас и снажнија и поноснија и да је дошло време да вратимо дугове, макар дугове части и да кажемо једно велико извините онима који су нашу родну грудну штитили, а према којима смо се односили не само немарно и нехајно, већ неретко и неправично".

Извор: www.mod.gov.rs

ВАЗДУХОПЛОВНА ХРОНОЛОГИЈА

- **1. јула 1913. године**, Аеропланско одељење српске војске је вршило извиђање операцијских праваца значајних за извођење Брегалничке битке.

- **1. јула 1916. године**, у Микри поред Солуна, наредбом Штаба Врховне команде, бр. 13186, формирана је Аеропланска радионица.

- **1. јула 1944. године**, на аеродрому Бенина у Либији, формирана је Друга ескадрила НОВЈ – No. 351. Yugoslav Squadron RAF, наоружана са 16 авиона типа Харикен.

- **2. јула 1913. године**, по доласку Балонског одељења у Пирот, извршено је пуњење балона и њихова пробна дизања.

- **3. јула 1961. године**, пробни пилот, капетан I класе Љубомир Зекавица је извршио први лет на прототипу домаћег млазног авиона Галеб.

- **6. јула 1913. године**, Балонско одељење је код места Црна Драма, успешно осматрало непријатељске положаје.

- **6. јула 1942. године** немачки авион ловац је уништио први партизански авион Потез XXV, на којем је летео Фрањо Клуз.

- **12. јула 1899. године**, у Мостару је рођен чувени југословенски конструктор авиона инг. Сима Милутиновић.

- **12. јула 1937. године**, погинуо је пилот-ловац Бошко Петровић као добровољац на страни шпанске републиканске армије. У борбама у ваздуху је оборио 7 фашистичких авиона.

- **17. јула 1945. године**, 554. ваздухопловни јуришни пук је слетео на сомборски аеродром. Формиран је у СССР-у, одакле је за Југославију полетео 22. јуна. Био је наоружан најбољим јуришним авионом Другог светског рата, чувеним „штурмовиком“, Иљушин Ил-2.

- **18. јула 1978. године**, полетео је прототип југословенског школско-борбеног авиона Супер Галеб Г-4.

- **23. јула 1912. године**, наредник Михаило Петровић је пред комисијом француског аероклуба положио испит за пилота и добио диплому Међународне ваздухопловне федерације (ФАИ) број 979. Тако је постао први школовани пилот авиона у Србији.

- **24. јула 1953. године**, полетео је први домаћи млазни авион са стреластим крилима ознака 452-2 (452М). Главни пројектант летелице је био Драгољуб Бешлин.

- **27. јула 1915. године**, престолонаследник Александар Први Карађорђевић је извршио смотру француске ескадриле на аеродрому Бањица.

- **27. јула 1959. године**, извршено је обједињавање Ратног ваздухопловства и јединица ПВО у јединствен вид оружаних снага - РВ и ПВО. Истовремено су Команда РВ и Управа ПАА интегрисане у јединствен орган - Команду РВ и ПВО.

- **31. јула 1956. године**, пуковник-пилот Никола Лекић је са авионом Ф-86 Сејбр пробио звучни зид изнад Батајнице.

ГОВОР ВЛАДИМИРА ВЛАДИМИРОВИЧА ПУТИНА НА ЦРВЕНОМ ТРГУ У МОСКВИ

Председник Русије Владимир Путин честитао је грађанима Русије 75. годишњицу победе у Другом светском рату уз поруку да је совјетски народ понео највећи терет рата и сломио нацизам и да је дужност свих да ту истину чувају и да је дужност свих да ту истину чувају.

- То је права истина, ничим замућена. Њу треба да преносимо својим унуцима и прауницима. Данашња парада је у част те истине. Дужни смо да чувамо и штитимо истину о Великом отаџбинском рату - поручио је председник Русије.

Не може се ни замислити шта би се десило са светом да у његову одбрану није стала Црвена армија, рекао је он.

- Народи СССР платили су страшну цену за слободу Европе, наша дужност је да се тога сећамо. Совјетски народ је понео највећи терет борбе против нацизма. Совјетски народ је окончао страшни холокауст, спасао свет од фашизма. Увек ћемо се сећати да је совјетски народ сломио фашизам - поручио је Путин.

Како је рекао, чак 80 одсто нацистичких снага било је усредсређено током рата на Совјетски Савез, али нису успели против уједињеног народа.

Путин је рекао да је победа у Другом светском рату одредила будућност планете за много десетина година и да је остала записана као највећи подвиг по свом обиму, али у моралном и духовном смислу.

Подсетио је да је на Црвеном тргу, крај зидина Кремља, пре тачно 75 година одржана Парада победе.

- То је била легендарна парада победника, остало је записано да је то био тријумф добра над злом, живота над смрћу - поручио је. Путин је нагласио да данас када се свет суочава са новим претњама и да га можемо сачувати само заједничким напорима.

- Русија је отворена за дијалог и сарадњу у изградњи заједничког система безбедности у свету - истакао је председник Русије.

Поздравио је и госте из иностранства, међу којима је и председник Србије Александар Вучић, као и јединице читавог

низа држава које учествују на паради, међу њима и војнике Србије. Током говора одржан је и минут ћутања.

- Слава поколењу које је победило нацизам, слава херојима рата. Ура - рекао је Путин на крају говора. *Извор: Спутњик, 24. јуни 2020. године*

Б-52 ЋЕ ЛЕТЕТИ ДО 2097. ГОДИНЕ

Стратејски бомбардери Б-52 и даље су важан део америчког ваздухопловства, упркос томе што је први полетео још давне 1952. године. Пентагон планира да их користи барем до 2040-их, али компанија „Ценерал електрик“ сматра да може да „стратосферским тврђавама“ продужи живот до 2097. године.

Стручњаци из „Ценерал електрика“ покушавају да убеди америчко ваздухопловство и Конгрес да би њихов програм опремања бомбардера Б-52 новим моторима могао да им продужи радни век скоро до краја века.

Пентагон је планирао да задржи стратешке бомбардере до 2040-их година, упркос томе што ће наредних година у службу ући и нови стратешки стелт бомбардер Б-21 „рејдер“.

„Ценерал електрик“ жели да добије посао опремања флоте „стратосферских тврђава“ новим моторима, а конкуренти су

им „Ролс-Ројс“ и „Прат енд Витни“, чији мотори „ТФ33“ покрећу Б-52 од његовог првог лета.

Б-52 бомбардери уведени су у службу 1955. године као стратешке ударне песнице дугог домета, који могу да прелете 14.000 километара без потребе да напуне гориво и могу да понесу 32 тоне наоружања.

Направљени су са главним циљем да носе нуклеарно оружје, до сада су у борбеним дејствима користили само конвенционално наоружање. Тренутно их је 58 у активној служби. *Извор: РТС, Јалопник, 22.06.2020. године*

ДА ЛИ ЋЕ ТУРСКИ ТФ-ИКС ПОСТАТИ КОНКУРЕНЦИЈА РУСКОМ СУ-57

Поруџбине руске војне опреме од стране Турске процењују се на око милијарду долара. Септембра 2017, Русија је потписала уговор са Турском за испоруку система за противваздушну одбрану С-400 вредног 2,5 милијарди долара, прве испоруке су почеле 12. јула. То је чврста основа и добар потенцијал за даљи стални напредак и сарадњу у војној сфери.

Августа 2019, турска делегација коју је предводио председник Турске Реџеп Тајип Ердоган прегледао је на међународном ваздухопловном сајму МАКС-2019 у Жуковском, близу Москве, руске борбене авионе „сухој 35“ и „сухој 57“.

Иако је Турска наручила војну опрему од Русије, руски авиони „сухој 57“ и турски „ТФ-икс“ пете генерације могли би постати потенцијални конкуренти ако изађу на светско тржиште оружја.

У новембру 2017. године, тадашњи министар одбране Турске рекао је да су бројне државе, укључујући и Уједињено Краљевство, укључене у пројекат стварања турског борбеног авиона пете генерације, а да је пројекат осмишљен тако да Турска у будућности не буде зависна од једне државе или компаније.

Турска компанија „Аероспејс индустријс“ представила је прошле године свој најновији модел ловца пете генерације – ТФ-икс. Реч је о борбеном авиону са два мотора, који подсећа на Ф-35, али са уским трупом и ширим распоном крила.

Су-57 (ПАК ФА) је програм руског ловца пете генерације. Његова основна намена је ловац-пресретац. Смањене је уочљивости, што треба да му омогући непримећеност од противничких радара и других сензора. Могућност летења надзвучном брзином, у режиму рада мотора без допунског сагоревања, представља велику предност у борби за превласт у ваздушном простору.

Извор: ТАС, ТАЊУГ, РТС, 02.06.2020. године

ВАЗДУХОПЛОВНЕ ВЕСТИ ИЗ СВЕТА

Амерички хеликоптер за Марс

Почетком 2018. године НАСА-а је најавила план да Марс истражи из ваздуха, за ту намену креиран је специјални хеликоптер. Објављено је и име тог хеликоптера – Марс хеликоптер - Ингенуиту. НАСА је последњих шест година радила на дизајну Марс хеликоптера, а летелица је коначно спремна, те би пут Марса требало да крене у јулу, као део мисије Марс 2020. Звезда мисије је Персеверанце ровер – робот који је дизајниран да научницима помогне да утврде да ли је живот на Марсу икада био могућ. Хеликоптер ће се наћи на доњој страни ровера, где ће остати све док се не спусте на црвену планету. Очекује се да мисија на Марс стигне у фебруару 2021. године, а Ингенуиту ће се од ровера одвојити одмах након што слете. Персеверанце ће пратити покушаје полетања, а уз помоћ неке од 23 камера које има у свом склопу.

Експерти истичу да су им очекивања реална, и да постоји могућност да хеликоптер не полети. Лансирање из Kennedy Space центра на Флориди планирано је за период између 20. јула и 11. августа, а тачан датум ће зависити од повољних услова. *Извор: Space.com, 19. јун 2020. године*

Русија направила хеликоптер за Арктик

Холдинг „Хеликоптери Русије“ који је део „Ростеха“ почео је серијску производњу арктичких хеликоптера Ми-8АМТ за цивилне купце. Авијациона фабрика „Улан-Уденски“ већ је пустила у рад прву летелицу. Хеликоптер има напредни систем загревања кабине, који се користи на свемирским бродовима.

На хеликоптеру су уграђени додатни резервоари за гориво, како би се повећао домет хеликоптера. Иначе, домет лета арктичког Ми-8АМТ износи до 1.400 километара, преноси Спутњик. Хеликоптер Ми-8АМТсх-ВА је опремљен моћним моторима, системом заштите од леда и скијама за слетање, дизајниран је за борбу у невероватно хладним условима, чак и на минус 40 степени Целзијуса, као и током екстремних временских непогода. Хеликоптер покреће пар гасних турбина са појачаним преносом, а има више навигационих система. У питању је „северна“ унапређена верзија чувеног Ми-8АМТсх „Терминатор“, чије је наоружање преузето са модела борбеног хеликоптера Ми-24. *Извор: Танјуг, 20. јун 2020. године.*

У Русији се тестира хеликоптер Ка-52М „Алигатор“ са новим наоружањем

У Русији је планирано тестирање модерлизованог хеликоптера Ка-52М „Алигатор“ који ће бити опремљен новим оружјем. На дорађене летелице су монтирани нови навигацијски и нишански систем, као и систем за управљање палбом и систем за везу. Поред тога, саопштено је да модернизација подразумева и компатибилност са новом крстарећом ракетом која фигурира под називом „производ 305“. Процењује се да радови коштају око 153,5 милиона рубаља.

Планирано је да модернизација серијских хеликоптера буде окончана већ 2020, а тестирање огледних модела Ка-52М треба да буде завршено крајем септембра 2022. године.

Модернизација хеликоптера Ка-52 ће омогућити примену новог наоружања и откривање циљева на већој дистанци. Поред тога, Ка-52М ће имати допунске резервоаре, а самим тим и већи радијус дејства.

Ка-52 „Алигатор“ је осматрачко-јуришни хеликоптер који може да изводи борбене летове у свим временским условима и у свако доба дана и ноћи. Може да се користи за уништавање тенкова, борбене технике и непријатељске живе силе, а такође за борбу против непријатељских хеликоптера и других летелица. *Извор: восток.рс, 11. јуни 2020. године.*

ISSN (Online) 2560-4708

Ваздухопловни билтен излази месечно у електронској форми. Намењен је члановима УПВЛПС, ваздухопловним ветеранима и љубитељима ваздухопловства. Уређење и припрема: Златомир Грујић и Милан Ракић.
E-pošta: zlgurjic@gmail.com www.udruzenjevlps.org